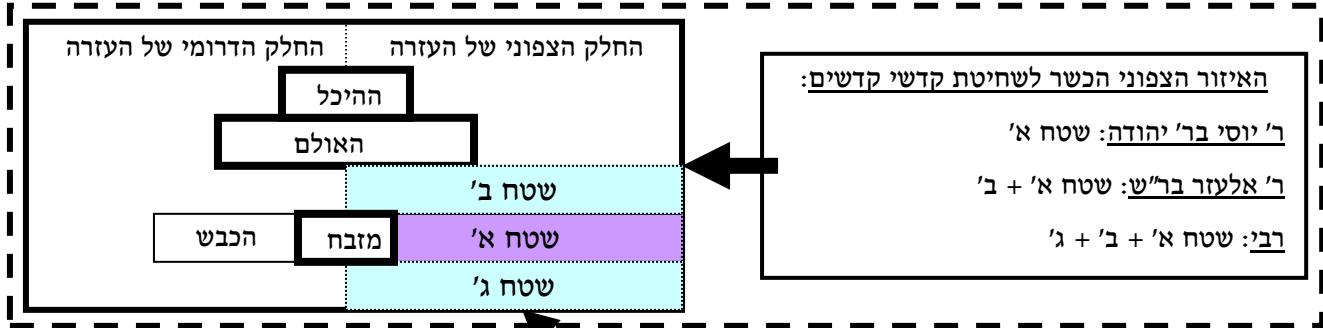

יומא לה: (משנה) עד לז. (משנה)

ביאורי מושגים

לאו הניתק לעשה: ישנן מצוות לא תעשה, שאם עוברים עליהן, התורה יצרה מצות עשה שמטרתה לתקן את העבירה בצורה חלקית. מצות אלו נקראות 'לאו הניתק לעשה'. כיוון שהתורה יצרה כבר תגובה ללאו בדמות מצות עשה, לא מלקים במקרה זה.

משנה

המשך העבודה - הטיפול בפר

משנתנו סוברת ששטח ב' נחשב צפון (כשיטת ר' אלעזר בר' ש או כשיטת רבי) הפר עומד קרוב לאולם כדי להקל על הכה"ג את סחיבת הדם לקודש הקדשים. הפר לא הועמד כולו לכיוון מערב, כדי שאחוריו לא יהיו כלפי המזבח (שמה ירביץ גללים). כך התהליך גם בשאר קרבנות: 1. הזבח עומד בצפון ופניו מעוקמים למערב. 2. הסומך עומד במזרח ופניו למערב. 3. מניח ידיו בין קרני הזבח ומתוודה. המקור לחובה לענות: רבי: "כי שם ה' אקרא הבו גודל" (כאשר שם ה' אקרא - הבו גודל). חנניה: "זכר צדיק לברכה" (בשעה שאני מזכיר צדיק עולמים - תנו ברכה).

הפר:
עמד בין האולם ולמזבח, ראשו לכיוון דרום, פניו לכיוון מערב.
הכהן הגדול:
עמד במזרח ופניו למערב. סמך ידיו והתוודה.
השומעים:
עונים - ברוך שם וכו'.

במה נחלקו התנאים

ר' ירמיה - בשאלה כללית

מהו מעמד לאו שיש אחריו עשה (אבל העשה אינו תיקון ללאו)

ר"ה"ג: נחשב ללאו הניתק לעשה - ולכן עולה מכפרת עליו

ר"ע: נחשב ללאו רגיל - ולכן עולה לא מכפרת עליו

אביי - בשאלה נקודתית

מה משמעות הציווי תעזוב (שנאמר בסיום מתנות עניים)

ר"ה"ג: הציווי הינו תיקון ללאו - לכן הלאו ניתק לעשה (שעולה מכפרת עליו)

ר"ע: ציווי כללי - לכן הלאו רגיל (שעולה לא מכפרת עליו)

על מה מתוודים בקרבן

עולה?

ר' עקיבא:

עשה

לא תעשה שניתק לעשה.

ר' יוסי הגלילי:

גם על ביטול מתנות עניים.

נפ"מ בין ההסברים:

לאו נבילה לפי ר"ה"ג

ר' ירמיה: עולה מכפרת עליו כיוון שיש אחריו עשה

אביי: עולה לא מכפרת כיוון שאין לו עשה שמתקנו

נוסח הוידוי:
ר"מ: עויתי פשעתי **חטאתי**.
חכמים: **חטאתי** עויתי פשעתי. (וכן הלכה)

טעמים של חכמים:
לא הגיוני שאחרי הוידוי על הזדונות ('עויתי')
והמרדים ('פשעתי')
יחזור ויתודה על השגגות (=חטאתי)?!

עיין במהרש"א ח"א להסבר שיטת ר"מ.

פסוקים המסייעים לר' מאיר:

שעיר המשתלח: והתודה עליו את כל עונות בני ישראל ואת כל פשעיהם לכל חטאתם.
משה: נושא עון ופשע ו**חטאה**.

פסוקים המסייעים לחכמים:

דוד: חטאנו עם אבותינו העוינו הרשענו.
שלמה: חטאנו והעוינו רשענו.
דניאל: חטאנו ועוינו והרשענו ומרדנו.

מניין שמדובר בכפרת דברים ולא בכפרת דמים:

הסבר א':

נלמד בגזירה שווה ("וכפר" "לכפר") **משעיר המשתלח**.
נדחה: ניתן ללמוד **משעיר הנעשה בפנים** שכפרתו בדמים!

הסבר ב':

הפר עדיין לא נשחט! (רק לאחר מילים אלו ("וכפר...") נאמר "ושחט את פר החטאת")

המקור לעצם הוידוי -

"וכפר בעדו ובעד ביתו".

המקור ל**נוסח הוידוי** ("אנא השם")

"אנא" - נלמד בג"ש ("וכפר" "אכפרה") מחורב.

"השם" - נלמד בג"ש ("וכפר" "כפר") מעגלה ערופה.